

TARTU LINNAVOLIKOGU
KESKKONNAKOMISJON
KOOSOLEKU PROTOKOLL

Tartu, raekoda

17.01.2024 nr 28

Koosolek algas kell 17:00, lõppes kell 19:20

Koosolekut juhatas: Mart Hiob

Protokollis: Marys Piller

Koosolekust võttis osa: Alipi Borin, Laura Danilas, Armen Šahbazjan, Marti Viilu, Mart Hiob, Jaak Laineste, Irja Alakivi, Ivar Kuusik, Andrus Punt, Indrek Katusin, Mati Malm, Gea Kangilaski, Nikolai Männik, Sigrid Ruul

Puudusid: Merle Jääger, Loone Ots, Kirill Avdejev

Kutsutud: abilinnapea Raimond Tamm, volikogu esimehe nõunik Marit Sepma, noortevolikogu esindajad Joosep Kalberg ja Juliana Klement, ruumiloomes osakonna juhataja Kert Vuks, ruumiloomes osakonna planeeringute valdkonna juht (üldplaneeringud) Indrek Ranniku, ruumiloomes osakonna linnalooduse projektijuht Riia Ränisoo, ruumiloomes osakonna linnalooduse koordinaator Mirjam Vösaste, linnamajanduse osakonna juhataja Rein Haak, linnamajanduse osakonna keskkonnateenistuse juhataja Ülle Mauer, volikogu liige Jelena Frunze

Päevakord:

1. Loa andmine projektis "Rohevesiniku terviklahenduse pilootprojekt" osalemiseks
2. Informatsioon keskkonna valdkonna uuringutest 2024
3. Informatsioon Tartu ROHEringi projekti elurikkuse monitoorimise tulemustest
4. Informatsioon mitmeliigiliste ühistranspordisõlmede (liikuvuskeskuste) asukohavalikutest
5. Informatsioon töö "Tartu parkimispoliitika alusanalüüs" tulemustest
6. Kohapeal algatatud küsimused

1. Loa andmine projektis "Rohevesiniku terviklahenduse pilootprojekt" osalemiseks

Kuulati abilinnapea Raimond Tamme ettekannet, komisjoni liikmete küsimusi ja Raimond Tamme vastuseid neile.

Projekti peamine eesmärk on ühistranspordi negatiivse keskkonnamõju vähendamine ja kohalike nullheitega transpordikütuste kasutuselevõtt ühistranspordis. Alameesmärk on uute nullheitega tehnoloogiate tutvustamine ja katsetamine. Projekti raames luuakse rohevesiniku tootmine (Eesti Energia ASi poolt), rohevesiniku tankimis- ja maanteetranspordi võimekus (Alexela ASi poolt) ning soetatakse vesinikul töötavad kütuseelementidega linnaliinibussid (GoBus ASi poolt). Tartu linna kohustus on tagada kolme vesinikubussi käitamine linnaliinidel perioodil 2026-2030. Tartu linn osaleb projektis ühistransporditeenuse tellijana. Projekti algatamisel tehtud arvestuste kohaselt kaasneb linnale kolme vesinikubussi kasutamisega linna bussiliinidel täiendav kulu (lisaks olemasolevale liinikilomeetri maksumusele) kuni 290 000 eurot aastas. Projekti elluviimise periood on 01.02.2024 - 27.02.2026.

Komisjoni liikmete küsimused puudutasid peamiselt tulevikunägemust, korraldatavat hanget, liinikilomeetri maksumust, energiaressurssi ning projektis kasutatavat tehnoloogiat.

Komisjon võttis info teadmiseks.

2. Informatsioon keskkonna valdkonna uuringutest 2024

Kuulati linnamajanduse osakonna keskkonnateenistuse juhataja Ülle Maueri ettekannet, komisjoni liikmete küsimusi ja Ülle Maueri vastuseid neile.

Linnamajanduse osakonna planeeritavad uuringud välisõhu valdkonnas on NO₂ analüüsid difusioonitorudega ja jäätmete valdkonnas Prügi Bingo projekt/uuring. Jätkatakse müra vähendamise tegevuskava koostamisega, asutakse koostama uut Tartu linna jäätmekava ja tellitakse tasuvusuuring Tartu linna jäätmejaamade võtmiseks linna haldusesse.

Ruumiloomes osakonna uuringud Tartu Roheringi raames on hüdroloogilised alusuuringud Jaamamõisa oja projekteerimiseks ja Jaamamõisa oja kanaliseeritud osa vooluveekoguks rekonstrueerimise võimaluste väljaselgitamine.

Komisjoni liikmete küsimused puudutasid peamiselt liikluse müra mõõtmist, jäätmejaamade haldamist, hüdroloogilisi alusuuringuid Jaamamõisa oja projekteerimiseks.

Komisjon võttis info teadmiseks.

3. Informatsioon Tartu ROHEringi projekti elurikkuse monitoorimise tulemustest

Kuulati ruumiloomes osakonna linnalooduse koordinaatori Mirjam Vösaste ettekannet, komisjoni liikmete küsimusi ja Mirjam Vösaste vastuseid neile.

Ülevaade anti Tartu ROHEringi projekti raames läbi viidud elurikkuse monitoorimise tulemustest ja meetodikast, projektialadest ja nende valimise meetodikatest, esmastest tulemustest. Toodi välja ka möödunud aasta peamised tegevused: Supilinna tiigi puhastus, Anne kanali kaldale konnalombi rajamine, Uueturu linnarohtla rajamine, elupaikade rikastamine. Käesoleva aasta peamised plaanid on Uueturu linnarohtla teine istutus, Supilinna tiigi taasavamine koos infotahvlitega, linlastele aiandustoetuste korra väljatöötamine, töö haljastuskava ja elurikkuse strateegiaga.

Komisjoni liikmete küsimused puudutasid peamiselt projektialasid, Sanatooriumi pargi puudumist projektialade hulgas, Natura-alade taastamist, kaitsealuseid linnuliike, võõrliikide tõrjet, puukide levikut linnas ja dendropargi tiiki.

Irja Alakivi tegi ettepaneku liita Sanatooriumi park käesolevasse elurikkuse monitoorimise uuringusse.

Mart Hiob selgitas, et käesolevasse elurikkuse monitoorimise uuringusse on projektialad juba valitud. Sanatooriumi pargi saaks lisada jätku-uuringutesse, kui neid tehakse laiemalt kui väljavalitud aladel.

Komisjon võttis info teadmiseks.

4. Informatsioon mitmeliigiliste ühistranspordisõlmede (liikuvuskeskuste) asukohavalikutest

Kuulati ruumiloomes osakonna juhataja Kertu Vuksi ettekannet, komisjoni liikmete küsimusi ja Kertu Vuksi vastuseid neile.

Liikuvuskeskused on osa laiemast süsteemist, mida peab toetama näiteks parkimispoliitika, hea tärnavaruum, ühistranspordivõrgustiku korraldus. Tartus on liikuvuskeskuste arendamiseks juba head eeldused loodud: ühistranspordivõrk on uuendatud, arendamisel jalgrattataristu, toimiv rendirattasüsteem. Liikuvuskeskuste asukohavalikute määramisel tugineb Tartu linna üldplaneeringule, Tartu linna kohta koostatud parkimisuuringule ning reaalsetele andmetele liikluskooormuse kohta. Valikus olid eelistatud linna sissesõidud, kus on loendatud suurim

liikluskoormus, kust sõidavad läbi maakonnaliinid ja kus on lähedal linnaliinide ühistranspordi peatus. Analüüsi tulemusena leiti, et arvestades eeltoodud asjaolusid, sobituks liikuvuskeskuste asukohtadeks Lõunakeskuse ja Võru tänava piirkond.

Komisjoni liikmete küsimused puudutasid peamiselt vesinikutanklat, liikuvuskeskuste võimalikku asukohta (nt raudteejaama juures) ja suurust.

Komisjon võttis info teadmiseks.

5. Informatsioon töö "Tartu parkimispoliitika alusanalüüs" tulemustest

Kuulati ruumiloome osakonna planeeringute valdkonna juhi Indrek Ranniku ettekannet, komisjoni liikmete küsimusi ja Indrek Ranniku vastuseid neile.

Töoga selgitati välja olemasolev olukord parkimise ruumilises lahenduses (parkimiskohtade arv, paiknemine ja täituvus) ja saadud 3 alternatiivset parkimisstrateegia stsenaariumi koos nende alusel kujuneva parkimisolukorraga. Töös käsitletakse avalikus ruumis asuvaid parklaid. Töö koostamise käigus toimus töötuba valdkonna võtmeisikutega, samuti toimus töö tutvustamine, märkuste kogumine ja töö korrigeerimine koostöös linnavalitsuse vastava valdkonna spetsialistidega. Ruumiloome osakond on seisukohal, et töö vastab põhimahus lähteülesandes toodule, vajab täiendamist detailides, aga saab olla edasiseks arvestatavaks aluseks linna parkimisstrateegia väljatöötamisel.

Komisjoni liikmete küsimused puudutasid peamiselt parkimisstrateegiat, praktilist väljundit (võimalik muutus nõuetes parkimiskohtade arvule) ja liikumiskeskuste asukohavaliku prioriteete.

Komisjon võttis info teadmiseks.

6. Kohapeal algatatud küsimused

Irja Alakivi esitas kaks informatsiooni:

- 1) Tartu ülikooli värskest võimekusest uuringu läbiviimiseks seoses linna kõnniteede ääres kasvavate puude olulise heaolu- ja keskkonnatervise mõjuga jalgsi- ja kergliikujatele (vt Tartu ülikoolis 2023. a kaitstud Isaac Newton Kwasi Buo doktoritööd „Erinevas mõõtkavas soojusandmete genereerimine linnade ülekuumenemise hindamiseks kasutades kaugseiret, masinõpet ja kiirusvoo modelleerimist”).
- 2) Tartu linnal puudub õiguslik regulatsioon (kord) loodusobjektide kohaliku kaitse alla võtmiseks ja sellest tulenevalt on olukord ülimalt halb – kannatab linlaste heaolu, vähenevad puhke- ja tervise taastamise võimalused, väheneb võimekus kuumalainete tervisemõjusid leevendada, tekivad enneaegsed surmad.

Irja Alakivi tegi kolm ettepanekut:

- 1) kui Tartu linnavalitsus oleks kõrghaljastuse kliimamõju uuringust huvitatud, siis ülikooli teadlased oleksid valmis projekti detaile läbi arutama;
- 2) alustada viivitamatult menetlust Tartu Sanatooriumi pargi kõigi kolme osa kohaliku kaitse alla võtmiseks;
- 3) algatada loodusobjektide kohaliku kaitse alla võtmise korra koostamine.

Mart Hiob
Koosoleku juhataja

Marys Piller
Protokollija